

Keski-Suomen kärjäoikeuden laamanni

Rikosuhrimaksun määrä

ASIAN VIRELLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri tarkastaa rangaistustuomiot, joita koskevia ilmoituksia erikseen säädetyin tavoin lähetetään oikeuskanslerinvirastoon.

Tarkastuksessa havaittiin, että Keski-Suomen kärjäoikeus oli 27.8.2021 asiassa dnro R 21/913 antamassaan tuomiossa nro 21/133505 tuominnut vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka vastaaja oli tuomittu rikoksista, joista säädetty ankarin rangaistus on kuusi kuukautta vankeutta.

SELVITYS

Kärjäoikeuden puheenjohtajana toiminut Keski-Suomen kärjäoikeuden kärjätuomari on 4.7.2022 antanut asiassa selvityksensä.

Selvityksen mukaan rikosuhrimaksua ei ollut vaadittu haastehakemuksessa, vaan syyttäjä oli esittänyt vaatimuksen rikosuhrimaksusta vasta istunnossa. Kärjätuomari kertoo päätelleensä asiakirjoista, että rikosuhrimaksua koskeva vaatimus on esitetty istunnossa joko 80 euron suuruisena tai sen suuruudesta ei ole käyty tarkempaa keskustelua.

Käräjätuomari kertoo selvityksessään kiireisen työtilanteen johtaneen siihen, että myönnettyjen sakkojuttujen käsittely on summaarisempaa ja keskittyminen rikosasioissa painottuu syytekohtiin, jotka ovat näytön tai oikeuskysymysten puolesta epäselviä. Käräjätuomari kertoo uskovansa, että huolimattomuusvirheen syntymiseen on osaltaan vaikuttanut huomion keskittyminen toisen vastaajan rangaistuslajin valintaa, rangaistuksen mittaamista ja konkurrenssia koskeviin kysymyksiin.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun. Lain 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu on 40 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enintään kuusi kuukautta, ja 2 momentin mukaan 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on oltava virkatoimissaan huolellinen.

Käräjätuomari on menetellyt asiassa huolimattomuudesta virheellisesti määrätessään vastaajan suorittamaan 80 euron suuruisen rikosuhrimaksun, vaikka vastaajaa ei ollut asiassa tuomittu rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus olisi ollut vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta. Vastaajalle määrätyn rikosuhrimaksun olisi tullut olla suuruudeltaan 40 euroa.

Kiinnitän käräjätuomarin huomiota huolellisuuden rikosuhrimaksun määrää koskevien säännösten noudattamisessa.

Pyydän saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Leo Lahtinen